

"ФРИДОМ БАНК ҚАЗАҚСТАН" АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

Б Е К І Т К Е Н

"ForteBank" акционерлік қоғамының
Директорлар кеңесінің шешімімен "Банк Kassa
Nova" АҚ Жалғыз акционері ("ForteBank" АҚ
ЕБ)
(2020 жылғы "11" қарашадағы № 36 (з)
хаттама)

2020 жылғы 01 қазаннан бастап
қолданысқа енгізілді

Өзгерістер Бекітілген

"Фридом Финанс" АҚ Директорлар кеңесінің
15.01.2021 жылғы шешімімен
(№01/15 хаттама)

Өзгерістер Бекітілген

"Фридом Финанс" АҚ Директорлар кеңесінің
15.01.2021 жылғы шешімімен
(№01/15 хаттама)

Өзгерістер Бекітілген

"Фридом Банк Қазақстан" АҚ Директорлар кеңесінің
2024 жылғы "05" маусымдағы шешімімен
(хаттама №06-05 (з))

Корпоративтік басқару КОДЕКСІ

Банктің атауы "Фридом Финанс" АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 14 мамырдағы шешіміне сәйкес өзгертілді (№05/14 хаттама)

Алматы қ.
2020 жыл

Осы "Фридом Банк Қазақстан" АҚ Корпоративтік басқару кодексі (бұдан әрі-Кодекс) Қазақстан заңнамасына, "Фридом Банк Қазақстан" АҚ Жарғысына (бұдан әрі – Жарғы) сәйкес корпоративтік басқару саласындағы қолданыстағы халықаралық тәжірибені, "кредиттік ұйымдарда корпоративтік басқаруды жетілдіру" Банктік қадағалау жөніндегі Базель комитетінің ұсынымдарын, корпоративтік мінез-құлықтың үздік қазақстандық тәжірибесін, іскерлік айналымның озық әдет-ғұрыптарын және іскерлік әдеп қағидаларын ескере отырып әзірленді, "Фридом Банк Қазақстан" акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Банк) акционерлерімен, сондай-ақ банктің органдары мен лауазымды адамдары арасындағы қатынастарын реттейтін нормалар жиынтығы болып табылады.

Кіріспеге "Фридом Финанс" АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 14 мамырдағы шешіміне сәйкес өзгерістер енгізілді (№05/14 хаттама).

1-бап. Жалпы ережелер

1. Банк корпоративтік басқаруды өз қызметінің тиімділігін арттыру, беделін нығайту, капитал тарту шығындарын азайту, өзінің нарықтық құнын ұлғайту құралы ретінде қарастырады.
2. Банк осы Кодекстің нормаларын өз еркімен қабылдайды және олар банктің барлық акционерлерінің мүдделерін қорғау арқылы қолданыстағы және әлеуетті инвесторлар үшін өздерінің тартымдылығын арттыруға, банк қызметінің ашықтығын қамтамасыз ету және Банктің Директорлар кеңесі (бұдан әрі – директорлар Кеңесі) және Банк Басқармасы (бұдан әрі – Басқарма) қызметінің тиімділігін арттыруға ұмтылуы керек.
3. Осы Кодексте белгіленген нормалар Қазақстан Республикасының заңнамасында және жарғыда белгіленген корпоративтік басқару нормаларына қатысты қосымша және/немесе егжей-тегжейлі болып табылады.
4. Банк тек өз акционерлерімен ғана емес, сондай-ақ басқа да мүдделі тұлғалармен өз клиенттерімен, серіктестерімен, контрагенттерімен, қызметкерлерімен, банкке қатысты реттеуші және қадағалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдардың өкілдерімен, өзге де мүдделі тұлғалармен қарым-қатынастарда осы Кодекстің нормаларын (тікелей немесе ұқсастық бойынша) басшылыққа алады.

2-бап. Банктегі корпоративтік басқару принциптері

1. Банктегі корпоративтік басқару әділеттілік, адалдық, жауапкершілік, ашықтық, айқындық, кәсібилік және құзыреттілік негізінде құрылады.
2. Осы бапта баяндалған корпоративтік басқару қағидаттары банктегі корпоративтік басқару саласындағы қатынастарда сенім қалыптастыруға бағытталған және осы Кодекстің барлық кейінгі нормаларының идеологиялық негізі болып табылады.
3. Банктегі корпоративтік басқару келесі негізгі принциптерге негізделген:
 - 1) Банк акционерлерінің құқықтары мен мүдделерін қорғау;
 - 2) тиімді басқару;
 - 3) есеп беру және жауапкершілік;
 - 4) Банк және оның қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі;
 - 5) заңдылық пен әдептілік;
 - 6) тиімді дивидендтік саясат;
 - 7) тиімді кадр саясаты;
 - 8) қоршаған ортаны қорғау;
 - 9) Қазақстан Республикасының қаржы жүйесін дамытуға белсенді жәрдемдесу.
 - 10) банк қызметінің ауқымы мен сипатына, оның құрылымына, тәуекелдер бейініне, банктің бизнес-моделіне сәйкестігі.

3-бап. Банк акционерлерінің құқықтары мен мүдделерін қорғау қағидаты

Банк акционерлерінің құқықтары мен мүдделерін қорғау қағидаты Банктің өз акционерлерінің мынадай іргелі құқықтарының ("Акционерлік қоғамдар туралы" Қазақстан Республикасының Заңында айқындалған банктің ірі акционерлерінің арнайы құқықтарын есепке алмағанда) іске асырылуын қамтамасыз ететіндігін білдіреді:

- 1) Банктің өздеріне тиесілі акцияларын иелену, пайдалану және оларға билік ету құқықтары;
- 2) Банк және оның қызметі туралы ақпаратты Қазақстан Республикасының заңнамасында және Банктің ішкі құжаттарында белгіленген көлемдерде, мерзімдерде және тәртіппен алу құқықтары;
- 3) Банк акционерлерінің Жалпы жиналыстарына қатысу, оларда қаралатын мәселелер бойынша сөз сөйлеу және дауыс беру арқылы банкті басқаруға қатысу құқықтары;
- 4) күн тәртібіне Директорлар кеңесінің мүшесін немесе мүшелерін, осындай сайлау үшін кандидатураларды сайлау туралы мәселе енгізілген Банк акционерлерінің жалпы жиналысына ұсыныс құқығы;
- 5) Банктің өздеріне тиесілі акциялары бойынша дивидендтер түріндегі банк пайдасының үлесін алу құқықтары;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Жарғыда айқындалған өзге де құқықтар.

4-бап. Тиімді басқару принципі

Тиімді басқару принципі мыналарды білдіреді:

- 1) Директорлар кеңесінің банк қызметін стратегиялық басқаруды жүзеге асыруы, Директорлар кеңесі тарапынан Басқарма қызметіне тиімді бақылауды қамтамасыз ету, сондай-ақ Директорлар кеңесінің Банк акционерлерінің жалпы жиналысына есеп беруі;
- 2) банкте қолданылатын менеджмент саясаты ұзақ мерзімді бағдарларға ие және Банктің акционерлік құнын арттыруға бағытталған;
- 3) банкте банк қызметінің жекелеген бизнес-бағыттарын да, тұтастай алғанда банкті дамытудың ұзақ мерзімді стратегиялары тұрақты негізде әзірленеді, бекітіледі және қажет болған жағдайда өзектендіріледі;
- 4) Банк Банктің стратегиясын оның акционерлерінің қабылдауы мен бағалауына мониторингті жүзеге асырады;
- 5) банк менеджментінің сыйақысы, оның ішінде ұзақ мерзімді даму мақсаттарына қол жеткізуге және стратегиялық міндеттерді шешуге байланысты;
- 6) банктің активтерін ұлғайту, ол жүзеге асыратын банк операцияларының кірістілігін арттыру және Банктің кірістілігін қолдау мақсатында басқарманың акционерлерімен, клиенттерімен, серіктестерімен белсенді ынтымақтастығы.

5-бап. Есеп беру және жауапкершілік принципі

Есеп беру және жауапкершілік принципі мыналарды білдіреді:

- 1) Директорлар кеңесі Банк акционерлерінің жалпы жиналысына есеп береді және қабылданған шешімдер үшін Банк акционерлерінің алдында сенімгерлік жауап береді;
- 2) Басқарма Банктің Директорлар кеңесіне және акционерлерінің жалпы жиналысына есеп береді және олардың алдында банктің ресурстары мен мүлкін ұтымды пайдаланғаны үшін жауап береді.

6-бап. Банк және оның қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі қағидаты

1. Банк және оның қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі қағидаты сыртқы пайдаланушылардың (оның ішінде Банктің акционерлері, клиенттері,

контрагенттері, әріптестері, қолданыстағы және әлеуетті инвесторлар, рейтингтік агенттіктер, Банктің бағалы қағаздарының листингі жүзеге асырылатын немесе жүзеге асырылған қор биржалары, Банкке қатысты реттеушілік және қадағалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар, бұқаралық ақпарат құралдары) Банк және оның қызметі туралы қажетті және жеткілікті көлемде қолжетімді, өзекті, шынайы және түсінікті ақпарат алуына бағытталған.

Коммерциялық, қызметтік, банктік және заңмен қорғалатын өзге де құпия болып табылатын мәселелерді қоспағанда, теңгерімді ақпараттық ашықтық банкті корпоративтік басқарудың ашықтығын қамтамасыз етуге арналған.

2. Банк және оның қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен объективтілігі қағидаты мыналарды білдіреді:
 - 1) Банктің акционерлері мен инвесторларына (оның ішінде әлеуетті) Қазақстан заңнамасында және Банктің ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен банк және оның қызметі туралы Банк акционерлері мен инвесторларына тиісті шешімдер қабылдау үшін қажетті ақпаратқа еркін және ауыртпалықсыз қол жеткізу мүмкіндігі беріледі;
 - 2) Банк өз қызметінің негізгі нәтижелері, жоспарлары мен перспективалары туралы ақпаратты уақтылы ашады, бұл банк акционерлері мен инвесторларының құқықтары мен заңды мүдделеріне айтарлықтай әсер етуі мүмкін;
 - 3) Банк тізбесін Директорлар кеңесі айқындайтын құпия ақпаратты қорғау жөніндегі шараларды сақтай отырып, өз қызметіндегі елеулі корпоративтік іс-әрекеттер және/немесе оқиғалар туралы ақпаратты ұдайы ашып отырады.

7-бап. Заңдылық пен әдептілік принципі

Заңдылық пен этика принципі мыналарды білдіреді:

- 1) Банк қолданыстағы заңнамаға, Жарғыға, іскерлік айналым әдет-ғұрыптарына, іскерлік этика ережелеріне, шарттық міндеттемелерге және Банктің ішкі құжаттарына қатаң сәйкес әрекет етеді;
- 2) Банктің ішкі құжаттары іскерлік айналым әдет ғұрыптары мен іскерлік әдеп ережелерін ескере отырып қолданылатын заңнама нормалары негізінде әзірленді;
- 3) Банк шетелдік және қазақстандық құқық нормаларын қолдану мәселелері бойынша тәуелсіз заң консультанттарын тарта алады;
- 4) Банк корпоративтік қақтығыстардан аулақ болуға тырысады.

8-бап. Тиімді дивидендтік саясат принципі

Тиімді дивидендтік саясат принципі мыналарды білдіреді:

- 1) Банктің дивидендтік Саясаты Банктің жай акциялары бойынша дивидендтердің мөлшерін, оларды есептеу және төлеу тәртібін айқындау тетігінің ашықтығын қамтамасыз етеді және Банк акционерлерінің әл-ауқатын арттыруға және оның капиталдандырылуын ұлғайтуға бағытталған;
- 2) Банктің жай акциялары бойынша дивидендтерді есептеу және төлеу банк бизнесінің нақты жай күйі негізінде осындай есептеулер мен төлемдер үшін шарттардың болуы туралы сенімді ақпаратқа негізделеді.

9-бап. Тиімді кадр саясаты қағидаты

Тиімді кадр саясаты қағидаты мыналарды білдіреді:

- 1) банктегі корпоративтік басқару Қазақстан заңнамасында көзделген банк қызметкерлерінің құқықтарын қорғау қажеттілігін ескере отырып құрылады және әлеуметтік мәселелерді шешуде және еңбек жағдайларын регламенттеуде Банк пен оның қызметкерлері арасындағы әріптестік қатынастарды дамытуға бағытталған;

- 2) Банктің кадр саясатының негізгі аспектілерінің бірі жұмыс орындарын сақтау, банктегі еңбек жағдайларын жақсарту, банк қызметкерлерін әлеуметтік қорғау нормаларын сақтау және Банктің өз қызметкерлері алдындағы әлеуметтік жауапкершілігін одан әрі арттыру болып табылады;
- 3) банктегі корпоративтік басқару еңбек ұжымында қолайлы атмосфера құруға және банк қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін арттыруға бағытталған;
- 4) Банк кадрларды басқару және персоналды дамыту жүйелерін одан әрі жетілдіру жөнінде тиімді шаралар қабылдайды.

10-бап. Қоршаған ортаны қорғау принципі

Қоршаған ортаны қорғау принципі мыналарды білдіреді:

- 1) Банк өз қызметін жүзеге асыру процесінде қоршаған ортаға ұқыпты және ұтымды қарауды қамтамасыз етеді;
- 2) Банктің ішкі құжаттарында іске асырылуы экологияға, адамның өмірі мен денсаулығына зиян келтіретін жобаларды банктің қаржыландыруына тыйым салатын нормалар көрсетілген.

11-бап. Қазақстан Республикасының қаржы жүйесін дамытуға белсенді жәрдемдесу қағидаты

Қазақстан Республикасының қаржы жүйесін дамытуға белсенді жәрдемдесу қағидаты мыналарды білдіреді:

- 1) Банк Қазақстан қаржыгерлері қауымдастығының мүшесі болып табылады;
- 2) Банк қаржы саласындағы заңнаманы және құқық қолдануды жетілдіру мәселелері жөніндегі бастамалардың бастамашысы немесе белсенді қатысушысы болып табылады.

11-1-бап. Банк қызметінің ауқымы мен сипатына, оның құрылымына, тәуекелдер бейініне, банктің бизнес-моделіне сәйкестік қағидаты

Банк қызметінің ауқымы мен сипатына, оның құрылымына, тәуекелдер бейініне, банктің бизнес-моделіне сәйкестік қағидаты банкті басқарудың барлық аспектілері оның бірегей сипаттамалары мен қажеттіліктеріне бейімделуі тиіс дегенді білдіреді. Бұл келесі элементтерді Банкке тәуекелдерді тиімді басқаруға, клиенттерге жоғары сапалы қызмет көрсетуге және қаржылық мақсаттарына жетуге мүмкіндік беретін бірыңғай стратегияға біріктіруді талап етеді:

- 1) банк қызметінің ауқымы;
- 2) банк қызметінің сипаты;
- 3) банктің құрылымы;
- 4) банктің тәуекел профилі;
- 5) банктің бизнес-моделі.

12-бап. Банк акционерлерінің құқықтарын қамтамасыз ету

1. Қазақстан заңнамасында айқындалған өз акционерлерінің құқықтарын қамтамасыз ету мақсатында Банк:
 - 1) Қазақстандағы жалғыз мамандандырылған ұйым-Тіркеуші Банк акционерлерінің тізілім жүйесін жүргізу арқылы өзі шығарған акцияларға Банк акционерлерінің меншік құқықтарының қауіпсіз, сенімді және сенімді есебін қамтамасыз етеді;
 - 2) өз акционерлеріне Банктің өздеріне тиесілі акцияларының иелігінде (оның ішінде осы акцияларды иеліктен шығаруда) кедергі жасамайды;

- 3) Банк акционерлері үшін Банктің орналастырылатын акцияларын немесе банктің оның акцияларына айырбасталатын басқа да бағалы қағаздарын не Банк бұрын сатып алған өз акцияларын немесе банктің оның акцияларына айырбасталатын басқа да бағалы қағаздарын басымдықпен сатып алу құқығын іске асырудың ыңғайлы тәртібін пайдаланады;
 - 4) Жарғыға сәйкес өз акционерлерін Банк акционерлерінің жалпы жиналысының өткізілетін күні, уақыты және орны туралы уақтылы хабардар етеді;
 - 5) Банк акционерлері үшін Банк акционерлерінің жалпы жиналысын немесе директорлар кеңесінің отырысын шақыруды талап ету, Банк акционерлерінің жалпы жиналысының күн тәртібін толықтыру жөнінде ұсыныстар енгізу, Директорлар кеңесіне сайлау үшін кандидатуралар ұсыну, Банк акционерінің есебінен аудиторлық ұйымның банк аудитін жүргізуін талап ету құқықтарын іске асырудың қолайлы тәртібін пайдаланады;
 - 6) Банк акционерлеріне олардың банк қызметі туралы жазбаша сұрауларына дәлелді жауаптар береді.
2. Банк акционерлерінің банкті басқаруға қатысу және оның қызметі туралы ақпарат алу жөніндегі құқықтарын қамтамасыз ету жөніндегі негізгі шаралар осы Кодекстің кейінгі баптарында келтірілген.
 3. Банк оның акционерлері өздеріне берілген құқықтарды теріс пайдаланбайды және Банктің басқа акционерлеріне және / немесе банкке зиян келтіруге бағытталған әрекеттерді жүзеге асырмайды деп күтеді.

13-бап.

Банк акционерлерінің жалпы жиналысы

1. Банк акционерлерінің жалпы жиналысын шақыру, дайындау және өткізу тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасымен регламенттеледі.

Банк өз акционерлеріне оған қатысуға тиісті түрде дайындалу және Банк акционерлерінің жалпы жиналысының күн тәртібіндегі мәселелер бойынша негізделген Пікірлер әзірлеу мүмкіндігін қамтамасыз ететіндей, оның акционерлерінің жалпы жиналысын шақыру және дайындау кезеңдерін жоспарлайды және жүзеге асырады.
2. Өз акционерлерінің Банк акционерлерінің Жалпы жиналыстарына қатысу арқылы банкті басқаруға қатысу құқықтарын қамтамасыз ету мақсатында ол мынадай шараларды пайдаланады:
 - 1) банктің есеп комиссиясының мүшелерін жеке тұлғалар – Банк акционерлері қатарынан және Банк акционерлері өкілдерін және/немесе банк қызметкерлері қатарынан сайлау;
 - 2) Банк акционерлерінің және олардың өкілдерінің жиналысқа қатысуына кедергі келтірмейтін Банк акционерлерінің жалпы жиналысына қатысушыларды тіркеу тәртібін қолдану (осы баптың 4-тармағында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып);
 - 3) жиналысқа қатысушылардың Жиналыстың күн тәртібіндегі мәселелерді талқылауға қатысуға, өз пікірін білдіруге және жиналыстың күн тәртібі бойынша оларды қызықтыратын сұрақтар қоюға тең мүмкіндігіне кепілдік беретін Банк акционерлерінің жалпы жиналысын өткізу тәртібін қолдану.
- 2.1. Есеп комиссиясы Банк акционерлерінің жалпы жиналысында сайланады, оның акционерлерінің саны жүз және одан да көп.

Акционерлер саны жүзден аз банкте есеп комиссиясының функцияларын акционерлердің жалпы жиналысының хатшысы жүзеге асырады. Есеп комиссиясының функцияларын акционерлердің бірінші жалпы жиналысында Орталық депозитарий жүзеге асырады.
- 2.2. Есеп комиссиясы кемінде үш адамнан тұруы тиіс. Есеп комиссиясына Банктің алқалы органдарының мүшелері, сондай-ақ Банк Басқармасының функцияларын жеке-дара жүзеге асыратын тұлға кіре алмайды.

Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу кезінде есеп комиссиясының мүшесі болмаған жағдайда жиналысты өткізу уақытына есеп комиссиясының мүшесін қосымша сайлауға рұқсат етіледі.

- 2.3 Акционерлердің жалпы жиналысы акционерлердің жалпы жиналысының төрағасы (Төралқасы) мен хатшысын сайлауды өткізеді.
3. Банк акционерлерінің жалпы жиналысына қатысушыларды тіркеу кезінде ол өз акционерлерінің жалпы жиналысына қатысқысы келетін Банктің кез келген акционерінің осындай мүмкіндігі болуы тиіс деген ережені басшылыққа алады және осы ережеге сүйене отырып, мұндай тіркеуді келесідей жүзеге асырады:
 - 1) тіркеу Банк акционерлерінің жалпы жиналысы өткізілетін орын бойынша және күні жүзеге асырылады;
 - 2) тіркеуге банктің барлық тілек білдірген акционерлері мен Банк акционерлерінің өкілдерін тіркеу үшін жеткілікті уақыт беріледі.
4. Банк Банк акционерлерінің жалпы жиналысында дауыс беру қорытындыларын шығарудың дұрыстығына күмәндануды болдырмауға тырысады және осы мақсатта дауыс беру қорытындыларын шығаруды және оларды жиналыс аяқталғанға дейін жариялауды қамтамасыз етеді.
5. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларына сәйкес, егер банктің барлық дауыс беретін акциялары бір акционерге тиесілі болса, акционерлердің жалпы жиналыстары өткізілмейді. Осы Заңда және (немесе) қоғамның жарғысында акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді осындай акционер жеке-дара қабылдайды және бұл шешімдер артықшылықты акциялармен куәландырылған құқықтарға қысым жасамаған және шектемеген жағдайда жазбаша түрде ресімделуге тиіс.

Егер осы тармақшада көзделген жағдайларда жалғыз акционер немесе қоғамның барлық дауыс беретін акцияларына иелік ететін тұлға заңды тұлға болып табылса, осы Заңда және қоғамның жарғысында акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді Қазақстан Республикасының заңнамасына және заңды тұлғаның Жарғысына сәйкес осындай шешімдер қабылдауға құқығы бар орган, лауазымды адамдар немесе заңды тұлғаның қызметкерлері қабылдайды.

14-бап.

Директорлар кеңесі

1. Директорлар кеңесінің сандық құрамы сындарлы пікірталас құруға, тез және салмақты шешімдер қабылдауға, сондай-ақ Директорлар кеңесінің тиімді қызметіне ықпал етуі керек.
2. Директорлар кеңесі мүшелерінің құзыреттері, құқықтары мен міндеттері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, Банктің Жарғысына және директорлар кеңесінің Ережесіне сәйкес регламенттеледі.

15-бап.

Басқарма

1. Басқарманың сандық және дербес құрамы мәселелерді нәтижелі және сындарлы талқылауды, уақтылы және салмақты шешімдер қабылдауды қамтамасыз ететіндей етіп айқындалады.
2. Басқарма Төрағасы немесе мүшесі лауазымына сайланатын адам банктің ағымдағы қызметіне ақылға қонымды, адал және тиімді басшылықты жүзеге асыру үшін қажетті біліктілікке, дағдыларға, жеке қасиеттерге және беделге ие болуға тиіс.
3. Басқарма мүшелері өздерінің мүдделері мен Банктің мүдделері арасындағы қақтығыстың туындауына әкеп соғуы мүмкін әрекеттерді жасаудан аулақ болуға тиіс, ал мұндай жанжал туындаған жағдайда бұл туралы Директорлар кеңесіне хабарлауға міндетті.

4. Директорлар кеңесі бекітетін Басқарма Төрағасы мен мүшелерінің сыйақы мөлшері олардың біліктілігіне, жауапкершілік саласына сәйкес келуге және олардың банк қызметінің нәтижелеріне қосқан нақты үлесін ескеруге тиіс.
5. Басқарма мүшелері өз міндеттерін тиісінше орындамағаны үшін және банк туралы құпия, қызметтік және инсайдерлік ақпаратты жеке мүдделері мен үшінші тұлғалардың мүдделері үшін пайдалану туралы Ережелерді бұзғаны үшін жауап береді.
6. Басқарма акционерлер, клиенттер, серіктестер, қызметкерлер және өзге де тұлғалар алдындағы өзінің жауапкершілігін түсінеді және банктің тиімді дамуын қамтамасыз ететін міндеттерді адал және құзыретті орындауды өзінің басты мақсаты деп санайды.

16-бап. Директорлар кеңесі мен басқарма арасындағы өзара іс-қимыл. Банктің корпоративтік хатшысы

1. Тиімді корпоративтік басқару Директорлар кеңесі мен басқарма арасындағы ашық диалогты талап етеді. Осы мақсатта Банк Басқарма Төрағасы мен Басқарманың Директорлар кеңесіне мерзімді есептерді (ақпаратты) ұсыну тәртібі бойынша нақты регламенттелген рәсімдерді енгізеді. Бұл процесті ұйымдастыруда Банктің корпоративтік хатшысы (бұдан әрі – Корпоративтік хатшы) шешуші рөл атқарады.
2. Корпоративтік хатшы Директорлар кеңесінің отырыстарын дайындау және өткізу, Банк туралы ақпаратты ашу және беру тәртібін сақтаған кезде ерекше рөл атқарады, өйткені дәл осы рәсімдерді сақтамау акционерлердің құқықтары мен мүдделерін бұзудың көпшілігіне әкеп соғады.
3. Корпоративтік хатшы Банктің тиісті органдарының акционерлердің өтініштерін тиісінше қарауын және олардың құқықтарының бұзылуына байланысты жанжалдарды шешуді қамтамасыз етеді. Банк органдарының осындай өтініштерді уақтылы қарауын бақылау Корпоративтік хатшыға жүктеледі.
4. Корпоративтік хатшы Директорлар кеңесінің барлық мүшелері үшін оның құзыретіне кіретін барлық мәселелер бойынша консультациялар өткізуді ұйымдастыруға жауапты болып табылады.
5. Банктің корпоративтік хатшысының мәртебесі, функциялары мен міндеттері корпоративтік хатшы туралы Ережемен айқындалады.

17-бап. Корпоративтік оқиғалар

1. Банктің корпоративтік оқиғалары деп Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес осындай деп танылатын оқиғалар танылады.
2. Корпоративтік оқиғаларды жасау кезінде Банк сенім мен ашықтық қағидаттарын басшылыққа алады.
3. Корпоративтік оқиғалардың маңыздылығын назарға ала отырып, Банк акционерлерге банк үшін салдары болуы мүмкін іс-әрекеттер туралы ақпаратты тиісінше ашуға негізделген ашық және әділ рәсімді белгілеу арқылы олардың жасалуына ықпал ету мүмкіндігін қамтамасыз етеді.
4. Корпоративтік оқиғаларды Банк Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырады.

18-бап. Банк туралы ақпаратты ашу

1. Банк өз қызметі туралы, оның ішінде акционерлерге, әлеуетті инвесторларға және өзге де мүдделі тұлғаларға корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты уақтылы ұсынуды/ашуды қамтамасыз етеді.
2. Банк туралы ақпаратты ашудың негізгі қағидаттары:
 - 1) оны берудің жүйелілігі мен жеделдігі;

- 2) көптеген акционерлер мен басқа да мүдделі тұлғалар үшін ақпараттың қолжетімділігі;
 - 3) оның мазмұнының сенімділігі мен толықтығы;
 - 4) Банктің ашықтығы мен оның коммерциялық мүдделерін сақтау арасындағы ақылға қонымды теңгерімді сақтау.
3. Банк Қазақстан Республикасының заңнамасында, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген талаптарға, сондай-ақ банктің ішкі құжаттарына сәйкес қаржы есептілігі депозитарийінің және қор биржасының интернет-ресурстарындағы корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты, оның ішінде ақпаратты ашады.
- Банктің ақпаратты ашу тәртібі, Банктің ашуға жататын ақпараттың мазмұнына қойылатын талаптар, сондай-ақ банктің қаржылық есептілік депозитарийі мен қор биржасының интернет-ресурстарында ақпаратты ашу мерзімдері уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде және қор биржасының ішкі құжаттарында белгіленеді.
4. Банк туралы ақпаратты ашудың негізгі нысандары:
 - 1) эмиссия даңғылы;
 - 2) бағалы қағаздар туралы есептер;
 - 3) Банктің жылдық есебі;
 - 4) Банк акционерлері үшін елеулі маңызы бар фактілер туралы хабарламалар;
 - 5) қаржылық есептілік.
 5. Ашылатын ақпаратты тарату Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.
 6. Банк банктік немесе коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты қорғауды жүзеге асырады.
- Мұндай ақпаратқа қол жеткізу және пайдалану шарттарын банк қолданыстағы заңнама негізінде банктің ашықтығы мен оның және оның клиенттерінің мүдделеріне нұқсан келтірмеу ниеті арасындағы ақылға қонымды теңгерімді сақтау қажеттілігін ескере отырып айқындайды.
7. Ашылған ақпараттың мазмұны мен оның уақтылы ашылуына Банк Басқармасы жауапты болады.

19-бап.

Банктің Қаржы-шаруашылық қызметін бақылау

1. Қаржы-шаруашылық қызметті бақылаудың негізгі мақсаты акционерлердің, клиенттердің қаражатын, сондай-ақ банк активтерін қорғау болып табылады.
- Бақылау заңнаманың, Жарғының және Банктің ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.
2. Акционерлер тарапынан банктің Қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды жүзеге асыру мақсатында акционерлердің жалпы жиналысы "Аудиторлық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әрекет ететін тәуелсіз аудиторлық ұйымды айқындайды.
- Тәуелсіз аудиторлық ұйымның есебі (қорытындысы) акционерлердің жалпы жиналысында Банк акционерлерінің назарына жеткізіледі және Банктің жылдық есебіне қоса беріледі.
4. Қаржы шаруашылық қызметіне тиімді бақылауды қамтамасыз ету үшін банкте Банктің барлық шаруашылық операцияларын жүзеге асыру тәртібіне ішкі бақылау жүзеге асырылады.
 5. Банк мынадай өзара байланысты элементтерге негізделген ішкі бақылауды жүзеге асыру рәсімдерін әзірлейді:
 - 1) тәуекелдерді басқаруды бақылау;

- 2) бақылау әрекеттері және өкілеттіктерді бөлу;
 - 3) ақпарат және өзара іс-қимыл;
 - 4) кемшіліктерді бақылау және түзету.
6. Директорлар кеңесі ішкі бақылау рәсімдерін бекітеді, тиімділікке баға береді және банкте қолданыстағы ішкі бақылау рәсімдерін жетілдіру жөнінде ұсыныстар береді, ішкі бақылау жүйесін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды бекітеді, Банктің ішкі аудит қызметінің есептерін тыңдайды.
 7. Ішкі аудит тобы Банктің процестері мен бағыттарының ішкі аудиті шеңберінде ішкі бақылау жүйесі мен тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеу тиімділігін бағалайды.
 8. Банкте мерзімді түрде аудиторлық ұйымның және/немесе аудиторлық ұйымның серіктесінің ауысуы жүзеге асырылады.

20-бап.

Банктегі корпоративтік қақтығыстарды реттеу

1. Егер мұндай жанжал Банктің мүдделерін қозғайтын болса, Банк органдары мен оның акционерлері арасындағы, сондай-ақ акционерлер арасындағы жанжалдардың уақтылы алдын алу және реттеу жөнінде шаралар қабылдайды.

Жанжалдардың алдын алу заңнаманы сөзсіз сақтау, сондай-ақ банк акционерлерімен өзара қарым-қатынаста адал және ақылға қонымды мінез-құлық жолымен жүзеге асырылады.

2. Банктің акционерлермен жұмыс жөніндегі жауапты қызметкері акционерлерден келіп түскен өтініштерді, хаттарды, шағымдар мен ұсыныстарды тіркейді, оларға алдын ала баға береді және оларды құзыретіне осы өтініштің нысанасын қарау жатқызылған Банк органына береді.

Акционерлердің барлық өтініштеріне толық егжей-тегжейлі жауаптар дайындалады, ал акционерге оның өтінішін қанағаттандырудан бас тартылған жағдайда, бас тартудың дәлелді себептері бір мезгілде хабарланады.

3. Корпоративтік жанжалды реттеу процесінде Банк органдарының негізгі міндеті заңды және негізделген бола отырып, Банктің мүдделеріне сай келетін осындай шешімді іздеу болып табылады.

4. Корпоративтік жанжалдарға қатысты Банк мынадай қағидаттарды ұстанады:

- 1) Банктің корпоративтік жанжалдағы ұстанымы Қазақстан Республикасы заңнамасының ережелеріне негізделеді;
- 2) Банк корпоративтік жанжалдарды сотқа дейінгі реттеуге ұмтылады;
- 3) Банк жанжалдарды тезірек анықтау жөнінде шаралар қабылдайды және жанжалды қысқа мерзімде шешу жөнінде Банк органдарының іс қимылдарын нақты үйлестіруді жүзеге асырады;
- 4) Банк міндетті түрде акционерге толық толық дәлелді жауап береді;
- 5) жанжалды реттеу жөніндегі жұмыс Банк акционерінің тікелей қатысуымен тікелей келіссөздер немесе онымен хат алмасу жолымен жүргізіледі.

5. Шешімдерді қабылдау Банктің өзге органдарының құзыретіне жатқызылмаған барлық мәселелер бойынша корпоративтік жанжалдарды Басқарма реттеуге тиіс.

6. Директорлар кеңесінің құзыретіне жататын мәселелер бойынша корпоративтік жанжалдарды Директорлар кеңесі реттеуге тиіс.

7. Төрағаның немесе Басқарма мүшелерінің мүдделеріне әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін корпоративтік қақтығыстар Директорлар кеңесінің қарауына беріледі.

Мүдделері жанжалға әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін Директорлар кеңесінің мүшелері мұндай жанжалды шешуге қатыспайды.

8. Банктің өзінің не оның басқа акционерлерінің мүдделерін қозғауға қабілетті Банк акционерлері арасында корпоративтік жанжал туындаған жағдайда, осы жанжалды қарауға жауапты Банк органы осы дау Банктің мүдделерін қозғай ма және оның қатысуы осындай жанжалды реттеуге ықпал ете ме деген мәселені шешеді.

9. Корпоративтік жанжалдағы Тараптар болып табылатын акционерлердің келісімімен Банк органдары акционерлер арасындағы келіссөздерге қатыса алады, акционерлерге олардың иелігіндегі және жанжалға қатысты ақпараттар мен құжаттарды ұсына алады, Банктің ішкі нормативтік құжаттарының заңнама нормалары мен ережелерін түсіндіре алады, ұсыныстар бере алады, акционерлердің қол қоюы үшін жанжалды реттеу туралы құжаттардың жобаларын дайындай алады, банк атынан өз құзыреті шегінде акционерлер алдындағы міндеттемелерді бұл жанжалды реттеуге ықпал ететін шамада қабылдай алады.
10. Мүдделер қақтығысын барынша азайту мақсатында банк мүдделер қақтығысын басқару жөніндегі рәсімді жүзеге асырады, ол оны іске асыру тетіктерін, сондай-ақ мүдделер қақтығысын басқару саясатына және Банктің басқа да ішкі құжаттарына сәйкес орындалуын бақылауды қамтиды.

21-бап.

Қорытынды ережелер

1. Банк Қазақстан заңнамасында өзгерістер болған жағдайда, сондай-ақ корпоративтік басқарудың әлемдік және қазақстандық тәжірибесіндегі жаңа үрдістерді ескере отырып, осы Кодекстің ережелерін қайта қарайтын болады.
2. Осы Кодекстің ережелерін ұстану және оның банк қызметі ережелерінің сәйкестігін мониторингтеу, сондай-ақ Кодекс ережелерін жұмыс тәжірибесіне белсенді енгізу мақсатында Банк орынды деп санайды:
 - 1) осы Кодексті өзінің интернет-сайтында орналастыру арқылы барлық тұлғаларға жеке құжат түрінде ұсыну;
 - 2) Банктің жылдық есебінде банктің осы Кодекстің ережелеріне сәйкес келетіндігі туралы ақпаратты ашу;
 - 3) Банктің бағалы қағаздары бойынша ашылатын Банк туралы қосымша Елеулі жалпы ақпараттың құрамында осы Кодекстің нақты ережелерін ұстану туралы ақпаратты ашу;
 - 4) Директорлар Кеңесінің оның отырыстарында Банктің осы Кодекстің ережелерін ұстануы, олардың Қазақстан Республикасының заңнамасына және корпоративтік мінез-құлықтың халықаралық практикасына сәйкестігі мәселелерін қарауы.
3. Акционерлердің, Директорлар кеңесінің мүшелері, Басқарма мүшелері, банк қызметкерлері және өзге де мүдделі тұлғалар осы Кодексті бұзудың барлық фактілері туралы Директорлар Кеңесінің Төрағасына және/немесе Басқарма Төрағасына, сондай-ақ банктің ішкі құжаттарында айқындалған тәртіппен хабарлауға құқылы.
4. Осы Кодекстің Қазақстан Республикасының Акционерлік қоғамдар туралы заңнамасына және Жарғыға қайшы келетін нормалары жарамсыз болып табылады.